

Nuläge 88-åtgärdslistan för hållbar ökad tillväxt i skogen, uppdaterad 15 feb 2022

Bilaga 1

Nedan listas de 88 åtgärder som tillsammans kan bidra till en hållbar ökad tillväxt i skogen med 20 % till år 2050. Listan statusuppdaterats kontinuerligt. Mer information kan behövas för vissa av åtgärderna för att ge en korrekt nulägesbeskrivning. Listan behöver kompletteras med mer information för att bli komplett och Skogsstyrelsen kommer därför ta kontakt med olika aktörer framåt. Gråfärgad text innebär att åtgärden anses som genomförd eller icke genomförbar.

Statussifra	Beskrivning av status
0	Ej aktuell ännu
1	Ingen verksamhet
2	Initiering, det pågår en del
3	Riggar första steget (projektdirektiv och dylikt)
4	Utredning/beredning inför beslut
5	Genomförande efter beslut
6	Åtgärden genomförd
----	Streck innebär att åtgärden bedöms som icke genomförbar i nuläget

Insats-område	Åtgärds-nummer	Vad gäller åtgärden?	Ansvarig 1	Ansv 2 och 3	Status (0-6)	Beskrivning/nuläge, extern info
Klövsvilt	1	Anpassa klövsviltpopulationen till skadeläget i förhållande till uppsatta mål, vilket innebär kraftfull sänkning av antalet klövsvilt.	Markägare	Jägarkåren	2	Bedömningen är att älgstammen fortsätter att minska, men trenden när det gäller skadornas omfattning är fortfarande osäker. Heltäckande ÅBIN 2022 väntas ge en tydligare bild.

Insats-område	Åtgärds-nummer	Vad gäller åtgärden?	Ansvarig 1	Ansv 2 och 3	Status (0-6)	Beskrivning/nuläge, extern info
Klövsvilt	2	Om skadenivåerna överstiger Naturvårdsverkets, Skogsstyrelsens och skogsbrukets måltal för andel årligen uppkomna skador på hälften eller mer av landets Älgförvaltningsområden enligt Äbin-resultaten 2021 omprövas förvaltningssystemet, möjligen via en Statlig offentlig utredning.	Staten		2	Naturvårdsverket har remitterat ett förslag till reviderad viltförvaltningsstrategi under hösten. Skogsstyrelsen bistår Naturvårdsverket i arbetet med ny förvaltningsplan för älg och kronhjort. I dagsläget oklart när arbetet blir färdigt.
Klövsvilt	3	Utred möjligheter till olika ekonomiska incitament i viltförvaltningen.	Skogsstyrelsen	Naturvårdsverket	1	Inget pågående arbete hos Skogsstyrelsen i nuläget. I skogspropositionen anges att Skogsstyrelsen och Naturvårdsverket ska ges i uppdrag att "utreda möjligheterna till olika incitament samt vid behov regelförändringar för att minska skadenivåerna". Avvakta riksdagens behandling av propositionen.
Klövsvilt	4	Samhället bekostar och utvecklar Älgbetesinventeringen och foderprognoser.	Skogsstyrelsen		2	Skogsstyrelsen har hemställt i budgetunderlaget 2022 - 2024 om 16 miljoner kr årligen för ÄBIN. Förslaget ligger med i skogsutredningen. Inga öronmärkta pengar dock för Älgbetesinventering och foderprognoser i den budget som riksdagen beslutade för 2022.
Klövsvilt	5	Rådgivning om klövsviltförvaltning med implementering av Mera Tall-projektet i hela landet.	Skogsstyrelsen	Markägare, jägarkåren.	5	Mera tall-projekt är i gång på många håll i landet. Fler är på gång att startas i år. Pandemin har varit en försvårande omständighet.
Klövsvilt	6	Rådgivning om skogsskötselprogram som medför ökade fodermängder i den skötta skogen.	Alla berörda		5	Hanteras i första hand inom Mera Tall, men rådgivningskampanjen Smart skogsbruk som

Insats- område	Åtgärds- nummer	Vad gäller åtgärden?	Ansvarig 1	Ansv 2 och 3	Status (0-6)	Beskrivning/nuläge, extern info
						sjösattes i slutet av 2021 förväntas också bidra till ökade fodermängder.
Klövilt	7	Avreglera jakt på kronhjort.	Staten		---	Regeringen har beslutat om nya jakttider. Jakt efter kronhjort är fortfarande reglerad men jakttiden har utökats.
Andra skador	8	En statlig offentlig utredning: Skogsskador i ett föränderligt klimat för att öka Sveriges beredskap och handlingskraft mot skogsskador, brand, med mera.	Staten		6	
Andra skador	9	Skogsstyrelsen, med Centrala skogsskyddskommittén (CSK) som referensgrupp, bör få permanent utökad budget om 30 MSEK per år för sammanhållen hantering av skogsskador på lång- och kort sikt.	Staten		6	
Andra skador	10	Säktrat stöd till uppbyggnad av ett nationellt skogsskadecentrum, förslagsvis med SLU som huvudman.	Staten		6	
Andra skador	11	Översyn och utveckling av metoder för bekämpning av insektsskador.	Alla berörda		5	Hanteras delvis inom Stoppa borrharna -projektet. Riskindexkartan för granbarkborreskador lanserades under 2021.
Andra skador	12	Resurser till forskning för ökad kunskap om metoder för att minska skador i törskatedrabbad ungskog och gallringsskog.	Staten		5	Skogsstyrelsen har upphandlat konsulttjänster hos SLU och Skogforsk som är forskningsrelaterade. SLU för konsekvensanalys av våra dåliga ungskogar utifrån ÅBIN-data (Genomförd) Skogforsk för en case-studie om törskate i gallringsskog. (Pågår under flera år)

Insats- område	Åtgärds- nummer	Vad gäller åtgärden?	Ansvarig 1	Ansv 2 och 3	Status (0-6)	Beskrivning/nuläge, extern info
Andra skador	13	Övergripande och periodiskt återkommande statusrapport för Sveriges ungskogar.	Skogsstyrelsen		4	Lyft till RK i mars 2020. Arbeta pågår. Utveckling av metod för inventering av ungskog pågår hos SLU. Testat sommar/höst 2021. Planerar för att genomföra inventering i södra och norra Norrland 2022.
Andra skador	14	Utökad resistenshantering i fröproduktionen genom samverkan mellan förädlingsverksamheten och berörda ägare av fröplantager.	Skogforsk	Ägare av fröplantager	2	Flera arbeten pågår och det finns en ökad insikt av behovet av systematik i arbetet. Skogsstyrelsen följer arbetena. Skogsforsks ARBETSRAPPORT 1082-2021 om nästa omgång fröplantager innehåller mer information.
Andra skador	15	Utveckling av metoder för att säkra skördar i fröplantager.	Skogforsk	Ägare av fröplantager	2	Forskning på detta pågår. Vi har inte hittat någon ytterligare information om detta.
Andra skador	16	Fokus på god skogsskötsel i rådgivning som ger förbättrad trädvitalitet och motståndskraft mot skador av olika slag.	Alla berörda		4 - 5	Ingår i projekten Stoppa borrharna samt Multiskadad ungskog. Ingår även i Skogsstyrelsens pågående rådgivningskampanj, Smart skogsbruk.
Andra skador	17	Rådgivning för att bekämpa rotröta.	Alla berörda		2	Skogsstyrelsen behöver kolla hur branschen jobbar med rotröteproblematiken. Skogsstyrelsen överväger en dialog med sektorn gällande förebyggande av rotröta. Ingår i Skogsstyrelsens rådgivningskampanj och interna kompetensutvecklingen.
Andra skador	18	Översyn av lägsta slutavverkningsålder i föreskrifter till skogsvårdslagen för att kunna hantera skogsskador mer proaktivt.	Skogsstyrelsen		4	Ligger med som förslag i skogspropositionen.

Insats-område	Åtgärds-nummer	Vad gäller åtgärden?	Ansvarig 1	Ansv 2 och 3	Status (0-6)	Beskrivning/nuläge, extern info
Andra skador	19	Se över och ändra regelverk som försvårar användning av lågriskmedel (som exempelvis urea) att användas i/för skadebekämpning.	Staten		1	Skogsstyrelsen har inte tagit kontakt med berörd myndighet, Kemikalieinspektionen, i den här frågan. Om en producent eller leverantör ansöker hos Kemikalieinspektionen om godkännande av urea som stubbehandlingsmedel mot rotröta så är det upp till Kemikalieinspektionen att besluta om godkännande.
Andra skador	20	På lång sikt verka för att icke kemiska metoder för bekämpning av skadegörare utvecklas.	Nat. skogsskadec entret	Skogsnäring en	1	Här har vi inte hittat någon ytterligare information.
Andra skador	21	På kort sikt verka för att nödvändiga bekämpningsmedel får användas i plantskolor.	CFOP (Skogsstyrelsens Centrala frö- och planråd)	Skogsnäring en	---	Frågan kommer att flyttas från CFOP, och istället behandlas av CSK.
Askåterföring	22	Resurser till forskning för ökad kunskap om tillväxteffekter av askåterföring på olika ståndorter.	Staten		5	Skogforsk har pågående forskning på området. Två försökserier besökta i fält och åtgärder för underhåll genomförda. Ansökningar för revision och analys planeras. Det är forskningsråden som fördelar statliga forskningsmedel utifrån inkomna ansökningar.
Askåterföring	23	Rådgivning för utökad askåterföring på lämpliga ståndorter.	Alla berörda		2	Tre informationsfilmer om biobränsleuttag och askåterföring är producerade av Skogsstyrelsen, finns tillgängliga på webbplatsen. Avvakta regeringens hantering av biostrategin.
Askåterföring	24	Utred genom adaptiv förvaltning möjligheter till simultan askåterföring och kvävegödsling för magrare marker.	Skogforsk		1	Skogforsk driver adaptivt skogsbruk. Hittills har inte simultan askåterföring och kvävegödsling för magrare marker börjat behandlas.

Insats- område	Åtgärds- nummer	Vad gäller åtgärden?	Ansvarig 1	Ansv 2 och 3	Status (0-6)	Beskrivning/nuläge, extern info
Dikes- rensning	25	I enlighet med Klimatpolitiska handlingsplanen utreda hur avgången av växthusgaser kan minskas från skogliga organogena jordar.	Skogsstyrelsen	SLU	6	I rapport 2021/7 har Skogsstyrelsen studerat klimatpåverkan från dikad torvtäckt skogsmark. Avgången av växthusgaser från dikad torvmark är hög. Skogsstyrelsens slutsats av rapportens resultat är att det i huvudsak inte är lämpligt att dikesrensa ur klimatsynpunkt. Det finns undantag, främst på lågproduktiva marker i norra Sverige. Regeringen satsar på stort återvätningsprogram. Skogsstyrelsen genomför uppdraget.
Dikes- rensning	26	Dikesrensning utförs med hänsyn taget till de resultat om klimateffekter som framkommer av utredningen ovan.	Skogsstyrelsen		6	Skogsstyrelsen kommer enbart rekommendera dikesrensning på näringsfattig dikad torvmark i norra Sverige i enlighet med rapporten 2021:7 Klimatpåverkan från dikad torvtäckt skogsmark – effekter av dikesunderhåll och återvätning.
Dikes- rensning	27	Efter god planering dikesrensa där åtgärderna bedöms ha positiv påverkan på skogsproduktionen.	Skogsägaren		---	Regeringen satsar på stort återvätningsprogram. Skogsstyrelsen behöver följa utvecklingen av vad som sker i skogsbruket. Ha koll på omfattningen och hur det utförs. Skogsstyrelsen kommer enbart rekommendera dikesrensning på näringsfattig dikad torvmark i norra Sverige i enlighet med rapporten 2021:7 Klimatpåverkan från dikad torvtäckt skogsmark – effekter av dikesunderhåll och återvätning.
Dikes- rensning	28	Gamla diken som om de rensas inte bedöms ha positiv påverkan på skogsproduktionen lämnas utan åtgärd eller täpps igen aktivt.	Skogsägaren		---	Regeringen satsar på stort återvätningsprogram.

Insats-område	Åtgärds-nummer	Vad gäller åtgärden?	Ansvarig 1	Ansv 2 och 3	Status (0-6)	Beskrivning/nuläge, extern info
Dikesrensning	29	Rådgivning om dikesrensning och vattenvårdande åtgärder enligt målbilder.	Alla berörda		---	Det pågår utvecklingsarbete i målbildförvaltningen och det förekommer rådgivning i samband med handläggning av ärenden. Skogsstyrelsen kommer enbart rekommendera dikesrensning på näringsfattig dikad torvmark i norra Sverige i enlighet med rapporten 2021:7 Klimatpåverkan från dikad torvtäckt skogsmark – effekter av dikesunderhåll och återvätning.
Dikesrensning	30	Genomför vattenvårdande åtgärder i samband med dikesrensning och om möjligt anlägga våtmarker i samband med dikesrensning.	Skogsägare n		---	Hanteras vid handläggning av ärenden. Skogsstyrelsen kommer enbart rekommendera dikesrensning på näringsfattig dikad torvmark i norra Sverige i enlighet med rapporten 2021:7 Klimatpåverkan från dikad torvtäckt skogsmark – effekter av dikesunderhåll och återvätning.
Dikesrensning	31	Öka kunskap och kompetensen inom området (gäller dikesrensning).	Alla berörda		6	Ingår som en del i Skogsstyrelsens interna kompetensutveckling, som nu är genomförd
Infrastruktur	32	Återkommande laserskanning med till en början femårsintervall som underlag för att skapa skogliga grunddata som stöd för planering av skogliga åtgärder. Utredda integritetsfrågan brett.	Staten		6	Skogsstyrelsen har fått anslag och uppdrag från regeringen att fördela till Lantmäteriet och SLU.
Infrastruktur	33	Data- och telekommunikation dimensioneras efter det moderna skogsbrukets behov och säkras i hela landet.	Staten	Biometria	5	Regeringen har beslutat att ge Post- och telestyrelsen (PTS) i uppdrag att främja mobiltäckning i hela landet.

Insats- område	Åtgärds- nummer	Vad gäller åtgärden?	Ansvarig 1	Ansv 2 och 3	Status (0-6)	Beskrivning/nuläge, extern info
Infra- struktur	34	Inför gemensam informationsstandard.	Skogsnäring en		5	Två standards finns etablerade: 1) STANFORD som standardiserar data för kommunikation från, till och mellan skogsmaskiner. Används av i princip hela branschen idag. 2) FORSTAND standardiserar data om stående skog och åtgärder i skogliga planeringssystem, beslutsstöd och datafångstsystem. Är en nyare standard som är implementerad i vissa system men har fortfarande stor potential till ökad användning.
Infra- struktur	35	Vägdatabaser fortsätter att uppdateras kontinuerligt för att effektivisera underhåll och logistik.	Staten	Skogsnäring en	5	Här har vi ingen ny information.
Infra- struktur	36	Högre implementeringstakt av riksdagsbeslut så att hela BK1-vägnätet år 2024 är klassat som BK4.	Staten	Kommuner	4	Förslaget finns med i regeringens förslag till nationell plan för transportinfrastruktur 2022-2023 som för närvarande är ute på remiss
Infra- struktur	37	Öka kompetens om skogsbilvägar.	Skogsnäring en	SLU	5	Det har tillsatts en arbetsgrupp med bred representation från sektorn som har som uppdrag att ta fram förslag på gemensamma målbilder för nybyggnation, förvaltning och utbildning. Arbetet i gruppen går framåt och det finns en gemensam målsättning att presentera resultatet under 2023.

Insats-område	Åtgärds-nummer	Vad gäller åtgärden?	Ansvarig 1	Ansv 2 och 3	Status (0-6)	Beskrivning/nuläge, extern info
Infrastruktur	38	Nya skogsbilvägar byggs så att körskador i terrängen kan minimeras. Trummor ges tillräcklig dimension för att klara höga flöden och placeras så att de inte utgör vandringshinder för vattenlevande organismer.	Alla berörda		1	Skogsstyrelsen planerar att se över på vilket sätt myndigheten ska arbeta med byggnation av nya skogsbilvägar.
Infrastruktur	39	Överväg att ge stöd till samordnad planering vid nybyggnad och underhåll av skogsbilvägar över fastighetsgränser.	Staten		1	Skogsstyrelsen har fört fram behovet av samordnad planering vid nybyggnation och underhåll av skogsbilvägar till regeringskansliet. Ännu ser vi inget konkret resultat.
Infrastruktur	40	Fortsätt bygg bort flaskhalsar för järnvägstrafiken.	Staten		4	Förslaget finns med i regeringens förslag till nationell plan för transportinfrastruktur 2022-2023 som för närvarande är ute på remiss
Skogsodlingsmaterial	41	Utredning av kvantifiering, urvalskriterier (produktion, klimatanpassning, resistens), finansiering, anläggning och skötsel av framtida fröplantager.	Skogforsk med intressenter	Staten	2	Arbete pågår För mer info se Skogsforsks ARBETSRAPPORT 1082-2021 Framtida fröplantager av tall och gran, samt Skogsforsks ARBETSRAPPORT 1066-2020 Förädlad skogsodlingsmaterial 2020-2064. Flera företag har börjat planera för den fjärde omgången fröplantager (FyrO)
Skogsodlingsmaterial	42	Framtida fröplantager bör designas så att det blir möjligt att tälta in dem för att reducera befruktning från externt inkommande pollen.	Ägare av fröplantager		2	Arbete pågår. Forskning kan behövas gällande konsekvenser av intältning.
Skogsodlingsmaterial	43	Tillämpning av Skogsforsks PlantvalOptimal.	Större skogsägare		5	Skogforsk rapporterar: Storaenso har börjat använda PlantvalOptimal och arbetar nu med att integrera det med externa plantköpare. Holmen har även börjat använda verktyget. SCA och Södra

Insats- område	Åtgärds- nummer	Vad gäller åtgärden?	Ansvarig 1	Ansv 2 och 3	Status (0-6)	Beskrivning/nuläge, extern info
						planerar att använda verktyget för att välja kloner till nya FyrO-fröplantager.
Skogs- odlings- material	44	Efter tester genom Adaptiv förvaltning och erfarenheter genom skogsodling göra en översyn av lagstiftningen för vegetativt förökat skogsodlingsmaterial.	Skogsstyrelsen		3	SE-plantor ingår i adaptiv förvaltning att titta på. Projektet är i planeringsstadiet och Skogforsk är huvudman. Pilotanläggningen för SE-plantor kommer ha kapacitet för 2 milj. SE-plantor/år. Produktionen ligger några år fram och likaså tester genom adaptiv förvaltning. Först därefter kan ett underlag finns tillgängligt för att kunna se över lagstiftningen.
Skogs- odlings- material	45	Kvalitetssäkra skogsplantproduktionen med avseende på de viktigaste plantegenskaperna (exempel är snytbaggesskydd, kvävehalt, rot/skottkvot, sundhet).	Plantproducenter		1	Skogsstyrelsen har inte lyckats få in någon information om detta.
Skogs- odlings- material	46	Rådgivning om skogsodlingsmaterialens betydelse för skogens tillväxt, klimatanpassning, virkeskvalitet, skaderisk, variationsrikt skogsbruk, et cetera.	Alla berörda		5	Ingår i Skogsstyrelsens pågående rådgivningskampanj.
Skogs- odlings- material	47	Säkerställ att resistensfrågor är inkluderade i förädlingen av skogsodlingsmaterial.	Skogforsk		5	Skador registreras löpande vid alla revisioner av avkommeförsök. Vid större förekomst av skador analyseras sådant som genetisk variation och arvbarhet för resistensegenskaper. Utveckling av metoder för screening för viktiga skadegörare som törskate och rotröta pågår.
Skogs- skötsel	48	Målbilder för god skogsproduktion bör utformas.	Skogsstyrelsen		1	Skogsstyrelsen avvaktar riksdagens hantering av skogspropositionen.

Insats- område	Åtgärds- nummer	Vad gäller åtgärden?	Ansvarig 1	Ansv 2 och 3	Status (0-6)	Beskrivning/nuläge, extern info
Skogs- skötsel	49	Rådgivning utökas för föreslaget skogsskötselprogram.	Alla berörda	Skogsstyrelsen, Skogsbruket	5	Skogsstyrelsen har sjösatt en rådgivningskampanj med avstamp i rapporten Skogsskötsel med nya möjligheter. Flera initiativ pågår i skogsnäringen.
Skogs- skötsel	50	Använd automatisk gallringsuppföljning.	Entreprenörer		4	Används av flera av de större företagen och intresset är stort för fortsatt implementering i resten av företagen.
Skogs- skötsel	51	Ökade forskningsresurser för utveckling av kostnadseffektiva och skonsamma metoder för föryngring och beståndsvård, inklusive sambandet dem emellan, för olika ståndorter.	Staten		6	Skogsstyrelsen och FORMAS har en ordnad samverkan sedan något år tillbaka.
Skogs- skötsel	52	Tillägg och ändring i Skogsstyrelsens Återväxtuppföljning med skattning av medelhöjd och registrering av stambrev för framtida utvärderingar avseende effekter och klimatanpassning.	Skogsstyrelsen		1	Skogsstyrelsen har inte påbörjat något arbete för denna åtgärd. Förslaget är svårt/omöjligt att genomföra då inhämtning av stambrev inte går att förena med kravet på statistiksekretess. Det bör istället undersökas om utvärdering av den här typen kan kombineras med ovan nämnda uppföljning av ungskogar (åtgärd 13) om denna inte ingår i den offentliga statistiken. Skogsstyrelsen bör överväga att skapa stöd för att skogsägare kan spara stambrev i e-tjänsten Mina sidor.
Skogs- skötsel	53	Rådgivning och kunskapsuppbyggnad om hur lövskog sköts på bästa sätt för lönsam och hög produktion.	Alla berörda		4	Skogsstyrelsen driver på uppdrag av miljömålsrådet projektet Mer variationsrikt skogsbruk där ett av målen är att öka andelen löv i den brukade skogen. SLU startar forskningsprogrammet Trees for me om lövskogsskötsel 2022.

Insats-område	Åtgärds-nummer	Vad gäller åtgärden?	Ansvarig 1	Ansv 2 och 3	Status (0-6)	Beskrivning/nuläge, extern info
Skogs-skötsel	54	Se över lagstiftningen kring ädellövskog så det blir attraktivare att anlägga och sköta ädellövskog.	Staten		2	Skogsstyrelsen har lyft detta i budgetunderlaget 2022-2024 under rubriken "Behov av regelverksförändringar". Ännu ser vi inget konkret resultat.
Skogs-skötsel	55	Skogsbruksplaner skapas, utvecklas och uppdateras.	Skogsägare n		3	Skogsstyrelsen har inför 2022 fått ett nytt regeringsuppdrag, Digitalisering för utveckling av skoglig planering. I uppdraget ingår "utveckling och förberedelse för förvaltning av en ny modell och standard för skoglig planering i syfte att skapa bättre möjligheter att utveckla förvaltningen av skogen på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt samtidigt som risker undviks." Uppdraget som sträcker sig över tre år ska genomföras i dialog med skogsbrukets aktörer.
Skogs-skötsel	56	Produktions- och miljöeffekter av skyddsdikning bör undersökas.	Skogforsk		1	Ingen forskning pågår eller är planerad i nuläget.
Skogs-skötsel	57	Rådgivning om vattenvårdande åtgärder enligt målbilder i samband med skyddsdikning.	Alla berörda		2	Har ingått i den interna kompetensutvecklingen. Ingår i nuläget nästan inte alls i kampanjen. Om den breddas och utökas kan det bli ett större inslag.
Främ-mande trädslag	58	Utveckla arbetssätt för introduktion, anläggning och skötsel av främmande trädslag genom adaptiv förvaltning.	Alla berörda		1	Skogforsk är huvudman för adaptivt skogsbruk. Ingående parter har i nuläget inte främmande trädslag som ett prioriterat område i adaptivt skogsbruk, andra frågor går före.
Främ-mande trädslag	59	Fortlöpande förädlingsverksamhet för ett urval främmande trädslag för eventuell framtida användning och kunskapsuppbyggnad.	Skogforsk med intressenter		4	Skogforsk håller på att bygga upp ett långsiktigt förädlingsprogram för rysk lärk. Intermittenta insatser för insamling, urval och fröproduktion av flera arter genomförs. bl.a. hybridlärk, hybridasp, poppel, douglas, sitka.

Insats-område	Åtgärds-nummer	Vad gäller åtgärden?	Ansvarig 1	Ansv 2 och 3	Status (0-6)	Beskrivning/nuläge, extern info
Främmande trädslag	60	Regelverken behöver förenklas (avser främmande trädslag).	Skogsstyrelsen	Staten	6	I rapporten 2018:13 "Föreskrifter för anläggning av skog" föreslår Skogsstyrelsen ett antal förändringar kopplat till användningen av främmande trädslag. Detta ligger nu på beredning hos Regeringskansliet.
Främmande trädslag	61	Minimera störning för andra samhällsmål genom precision i användning (avser främmande trädslag).	Skogsägaren		1?	Skogsstyrelsen bör kontakta berörda aktörer hur man avser hantera främmande trädslag för att minimera störning på andra samhällsmål.
Främmande trädslag	62	Testa nya trädslag under kontrollerade former, se vidare under Adaptiv förvaltning.	Skogforsk		1	Skogforsk är huvudman för adaptivt skogsbruk. Ingående parter har i nuläget inte främmande trädslag som ett prioriterat område i adaptivt skogsbruk, andra frågor går före.
Gödsling	63	Översyn av allmänna råd till skogsvårdslagen i syfte att möjliggöra ökad kvävegödsling.	Skogsstyrelsen		1	Behöver utredas inom en egeninitierad utredning. Hittills inte prioriterat.
Gödsling	64	Rådgivning om gödsling.	Alla berörda		2	Kunskapsklivet innehåller gödsling. Ingen koppling till kampanjen i nuläget, eventuellt efter 2022. Skogsstyrelsen kan överväga en avstämning med övriga aktörer kring hur man hanterar gödsling i sin rådgivning till skogsägare.
Gödsling	65	Gödsla lämpliga objekt.	Skogsägaren		2	2019 gödslades 36 000 hektar, 2020 gödslades 42 000 hektar. Inga siffror för 2021 ännu. Skogsstyrelsen bör överväga att föra dialog med aktörerna rörande planering inför gödsling, exempelvis i kommande sektorsdialoger.
Gödsling	66	Behovsanpassad gödsling utvecklas inom Adaptiv förvaltning.	Skogforsk	Skogsägare	4	Skogforsk är huvudman för adaptivt skogsbruk. Behovsanpassad gödsling ingår som ett område i adaptivt skogsbruk.

Insats-område	Åtgärds-nummer	Vad gäller åtgärden?	Ansvarig 1	Ansv 2 och 3	Status (0-6)	Beskrivning/nuläge, extern info
Andra samhälls mål	67	Rådgivning om aktiva skötselåtgärder för att förstärka naturvärden, sociala värden, kulturmiljövärden och renskötsel (hantera andra samhällsmål).	Alla berörda		5	Åtgärden omfattar relativt enkla åtgärder som kan utföras på stora arealer vid produktionsåtgärder och som kan påskynda utvecklingen av briststrukturer (skapa högstubbar, lågor, barkfläkning, katning, ringbarkning mm). Ingår i Skogsstyrelsens interna kompetensutveckling samt i pågående rådgivningsåtgärder. Skogsstyrelsen driver på uppdrag av miljömålsrådet projektet Mer variationsrikt skogsbruk där ett av målen är mer skapande av kultur- och naturvärden i den brukade skogen.
Andra samhälls mål	68	Utökade bidrag till skogsägare för särskilda skötselåtgärder (kopplade till briststrukturer, sociala värden, kulturmiljövärden och renskötsel) med tillhörande informationsinsatser (LBP, NOKÅS) för att ett stort genomslag ska kunna nås.	Staten		6	Omöjligt att få bidrag till nv-skötselinsatser i brukad skog inom rådande LBP och NOKÅS. Det är även svårt att få ökade bidrag för NO/NS-bestånd inom LBP och NOKÅS. I budgetunderlaget för 2022-2024 har Skogsstyrelsen påtalat behovet och bett om utökade anslag gällande ekonomiska stöd (NOKÅS) för miljövårdande skötsel (16 milj kr 2022, 45 milj kr 2023, 60 milj kr 2024).
Andra samhälls mål	69	Uppdatera målbilderna för god miljöhänsyn med skötsel för andra samhällsmål så att den generella vardagshänsynen blir mer aktiv i skapandet av viktiga strukturer.	Samverkansgrupp för förvaltning av målbilder		5	Målbildsarbetet på det stora hela rullar på och aktivt skapande finns med i flera målbilder. I nuläget planeras inget generellt omtag specifikt för att införa mer aktiva åtgärder, utan det sker mer efterhand vid de revideringar som sker inom ramen för den ordinarie förvaltningen.

Insats-område	Åtgärds-nummer	Vad gäller åtgärden?	Ansvarig 1	Ansv 2 och 3	Status (0-6)	Beskrivning/nuläge, extern info
Andra samhälls mål	70	Skapa och sköta ett riksomfattande nätverk av vandrings- och cykelleder.	Länsstyrelser	Kommuner	3	Trafikverket ansvarar för att peka ut intressanta stråk för utveckling av gång- och cykelvägar för kommunerna. Vandringsleder sköts av Länsstyrelserna eller ideella krafter. Cykelleder är ofta mer lokalt hanterade. Åtgärden pågår fortlöpande inom ramen för myndigheternas ordinarie uppdrag.
Andra samhälls mål	71	Tillgängliggör tätortsnära reservat med fokus på personer som har olika svårigheter att besöka skog.	Länsstyrelser	Kommuner	5	Ansvaret för åtgärden ligger hos Naturvårdsverket som tagit fram en handbok och stöttar Länsstyrelserna i arbetet. Flertalet Länsstyrelser jobbar numera med frågan och har ett systematiskt långsiktigt arbete. Man väljer ut lämpliga reservat/nationalparker och gör systematiska insatser.
Andra samhälls mål	72	Rådgivning för aktiv landskapsvårdande skötsel längs vägar och järnvägar med hårdare röjning och gallring för genomsikt liksom gynnande av vackra träd.	Trafikverket	Skogsstyrelsen	1	Skogsstyrelsen tar kontakt med Trafikverket för att höra vad som görs, diskutera vad som kan göras och också lyfta om rådgivning behövs. Inget arbete gjort sedan sist på denna åtgärd.
Andra samhälls mål	73	Gynna renskötsel genom ökade kunskaper, anpassad skogsskötsel, vidareutvecklade renbruksplaner och utveckling av skonsamma återväxtmetoder på känsliga lavmarker inom renbetesområdet.	Sametinget	Skogforsk och övriga intressenter	2	Skogsstyrelsen anser att den centrala samverkansgruppen skogsbruk-renskötsel skulle kunna ha en stödjande och eventuellt samordnande roll vid genomförandet av åtgärden. Skogsstyrelsen genomför skogliga utbildningar, bland annat om hyggesfritt, med samebyar. Arbete med ny policy för skogsbruk-renskötsel är i slutfasen.

Insats- område	Åtgärds- nummer	Vad gäller åtgärden?	Ansvarig 1	Ansv 2 och 3	Status (0-6)	Beskrivning/nuläge, extern info
Rådgiv- ning	74	Aktiv och omfattande gemensam rådgivningskampanj utgående från slutrapport från Samverkansprocess skogsproduktion som beaktar samordningsmöjligheter med Skogsstyrelsens kampanjer Hyggesfritt skogsbruk och Skog med variation.	Alla berörda	Skogsstyrelsen	4	Kampanjen som heter Smart skogsbruk är i gång. Kraftiga kast i budgetförutsättningar. Nu ligger satsning i stort sett inom ramen för ordinarie rådgivningsmedel. Eventuellt kommer finansiering i kommande budgetbeslut. Pandemin har också påverkat gensvaret från skogsägarna i starten.
Rådgiv- ning	75	Skogsstyrelsen får utökad budget för digital och fysisk rådgivning.	Staten		6	I Skogspropositionen finns ett förslag om en betydligt större och ämnesmässigt bredare rådgivnings-satsning än det som nu inletts med Smart skogsbruk. Budgeten som beslutades av riksdagen i höstas innebär dock att det inte gavs någon finansiering till en sådan satsning.
Rådgiv- ning	76	Förvalta och utveckla kunskapsplattformerna Skogskunskap, Skogsskötselserien och Skötselkolan.	Alla berörda		4	Arbetet för samtliga kunskapsplattformar rullar på i nuläget.
Rådgiv- ning	77	Producera utbildningsmaterial.	Alla berörda	Skogsstyrelsen	4	Ingår i kampanjen (webbutbildningar, ett flertal filmer klara, folder, bruka skog på SKS-webben)
Rådgiv- ning	78	Undersök om SLU:s försöksparker kan utgöra nav för en rådgivningskampanj.	Skogsstyrelsen	SLU	6	Demoslingorna till kampanjen kommer till stor del att läggas på Skogsstyrelsens fastigheter. Logistik och tillgänglighet avgör vart det är lämpligt att lägga demoslingor
Rådgiv- ning	79	Skogsbruksplaner utformas i högre utsträckning från skogsägarens individuella mål som kan variera inom fastigheten men även inom enskilda	Alla berörda		3	Skogsstyrelsen har inför 2022 fått regeringsuppdrag om digitalisering där det bland annat ingår att "utveckla en ny modell och standard för skoglig planering i syfte att skapa bättre möjligheter att utveckla förvaltningen av

Insats- område	Åtgärds- nummer	Vad gäller åtgärden?	Ansvarig 1	Ansv 2 och 3	Status (0-6)	Beskrivning/nuläge, extern info
		bestånd för att stimulera högre aktivitetsgrad.				skogen på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt samtidigt som risker undviks". Uppdraget kommer att pågå under tre år och dialog ska ske löpande med de skogliga aktörerna.
FoU och kompetens	80	Ökade insatser för att säkra FoU och högre utbildning inom skogsskötsel, skogsproduktion, skogsförnyring och skoglig naturvårdsbiologi, skogsteknik, logistik, med mera.	Staten		2	Formas har tagit beslut om att finansiera nio nya forskningsprojekt med totalt 141 miljoner kronor i utlysningen Den svenska skogens roll i klimatomställningen. Den andra: Bioekonomi, Skötselmetoder skog, skogsskador utlyses under våren 2022. Beslut tas september 2022.
FoU och kompetens	81	Utbildning inom skogsbruk och skogsskötsel för yrkesverksamma tillförs ökade resurser.	Staten		2	SYN har sökt och fått pengar från Skolverket för att utveckla valideringsverktyg för yrkesverksamma inom skogsbruket.
FoU och kompetens	82	Ett riktat årligt forskningsanslag om 50 MSEK till forskning inom skogsproduktion på både akademisk och tillämpad nivå.	Staten		4	Formas har tagit beslut om att finansiera nio nya forskningsprojekt med totalt 141 miljoner kronor i utlysningen Den svenska skogens roll i klimatomställningen. Den andra: Bioekonomi, Skötselmetoder skog, skogsskador utlyses under våren 2022. Beslut tas september 2022.
FoU och kompetens	83	Befintlig statlig forskningsfinansiär bör få ansvar att bereda anslag med öronmärkta medel för utveckling av hållbart skogsbruk.	Staten		2	Formas har tagit beslut om att finansiera nio nya forskningsprojekt med totalt 141 miljoner kronor i utlysningen Den svenska skogens roll i klimatomställningen. Den andra: Bioekonomi, Skötselmetoder skog, skogsskador utlyses under våren 2022. Beslut tas september 2022.
Adaptiv förvaltning	84	Utredning av passande former för Adaptiva försök inklusive översyn av regelverk, medverkande, roller och hemvist för en samordningsfunktion.	Skogsstyrelsen		6	Skogforsk är huvudman och arbetet är inlett. Skogsstyrelsen deltar.

Insats- område	Åtgärds- nummer	Vad gäller åtgärden?	Ansvarig 1	Ansv 2 och 3	Status (0-6)	Beskrivning/nuläge, extern info
Uppfölj- ning	85	Årligt återkommande mätning av fastställda indikatorer och uppdaterade åtgärder.	Skogsstyrels en	Riksskogsta xeringen	2	Något egentligt arbete har Skogsstyrelsen inte inlett. Viss uppföljnings sker dock kopplat till status på åtgärdslistan och av indikatorer i skogen kopplat till regeringsuppdraget Olika skogsbruksmetoder. Skogsstyrelsen bör överväga hur man ska tillgodose behovet av ordnad uppföljning av åtgärderna och vilka effekter de får i skogen.
Uppfölj- ning	86	Utred lämpligaste hemvist för inventering av olika åtgärder i skogsbruket.	Staten (Näringsdep t)	Skogsstyrels en	5	Skogsstyrelsen har pågående dialog med SLU gällande inventeringar. Pågår inom de rådgivande grupperingar som finns inom statistikarbetet som båda myndigheterna har ansvar för.
Uppfölj- ning	87	Skogliga konsekvensanalyser vart femte år.	Skogsstyrels en	SLU	6	Arbetet med SKA22 är inlett, Projektledare är Andreas Eriksson, Skogsstyrelsen.
Uppfölj- ning	88	Styrmedelsanalys.	Skogsstyrels en		1	Vilka styrmedel behövs för att öka tillväxten? Inget arbete initierat. Bör tas upp som förslag till egeninitierad utredning av Skogsstyrelsen.